

شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خواهران

مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهران

معاونت پژوهش

عنوان

روش‌شناسی جهاد تبیین در سیره پیامبران

اولوالعزم علیه السلام در قرآن

استاد راهنما

سرکار خانم دکتر اعظم اسدالهی

نگارنده

سیده مرضیه خضری

سال تدوین

۱۴۰۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تحمیدیه

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى مَا أَنْعَمَ، وَلَهُ الشُّكْرُ عَلَى مَا أَلْهَمَ، وَالثَّنَاءُ بِمَا قَدَّمَ، مِنْ عُمُومِ نِعَمِ ابْتِدَائِهَا، وَسُبُوحِ الْإِئْتِدَائِهَا، وَتَمَامِ
مِنْ أَوْلَاهَا، جَمٍّ عَنِ الْإِحْصَاءِ عَدْدُهَا، وَنَائٍ عَنِ الْجَزَاءِ أَمْدُهَا وَتَفَاوَتْ عَنِ الْإِدْرَاكِ أَبَدُهَا، وَنَدَبُهُمْ لَاسْتِزَادَتِهَا بِالشُّكْرِ
لَا تَصَالِهَا، وَاسْتَحْمَدَ إِلَى الْخَلَائِقِ بِاجْزَائِهَا، وَثَنَى بِالنَّدْبِ إِلَى أَمْثَالِهَا.

حمد و سپاس خدای را برآنچه ارزانی داشت و شکر او را در آنچه الهام فرمود و ثنا و شکر بر او بر آنچه پیش
فرستاد، از نعمت‌های فراوانی که خلق فرمود و عطایای گسترده‌ای که اعطا کرد و منت‌های بیشماری که ارزانی
داشت، نهایت آن از پاداش فراتر و دامنه آن تا ابد از ادراک دورتر است و مردمان را فراخواند، تا با شکرگذاری آنها
نعمت‌ها را زیاده گرداند و با گستردگی آنها مردم را به سپاسگزاری خود متوجه ساخت و با دعوت نمودن به این
نعمت‌ها آنها را دو چندان کرد.

تقدیم

این پایان نامه را در کمال افتخار و امتنان تقدیم می‌نمایم به:

-حضرت صاحب الزمان عجل الله تعالی فرجه الکریم

-به بنیان گذار جمهوری اسلامی ایران و رهبر کبیر انقلاب، حضرت امام خمینی رحمته الله علیه

-به رهبر فرزانه‌ام سید علی خامنه‌ای پرچمدار جهاد تبیین.

-به همه آنان که در میدان سخت جهاد تبیین خالصانه جانبا‌زی می‌کنند.

-به روح پدر بزرگوارم حجت الاسلام و المسلمین سید محمود خضری که در سالهای ظلمت ستم‌شاهی با

تأسی به اجداد طاهرینش قدم در عرصه جهاد تبیین نهاد و مانند طیبی دوار اذهان جامعه را روشنی بخشید و جان

در این مسیر فدا کرد.

-به مادر عزیزم که همه هستی‌ام از اوست.

-به همسر گرامی‌ام که همواره در مسیر پر پیچ و خم زندگی پشتیبان و همراهم بوده است.

-به همه عزیزانم که در پیمودن این راه همواره مشوق من بوده‌اند.

فهرست منابع

کتاب‌ها

*قرآن کریم

*نهج البلاغه

۱. ابن اسحاق، محمد، سیره النبوی (کتاب السیرو المغازی)، سهیل زکار، دفتر مطالعات تاریخ و معارف اسلامی، ۱۴۱۰ق.
۲. ابو زهره، محمد، معجزه بزرگ، ترجمه محمود زبیحی، مشهد، بنیاد پژوهش‌های اسلامی، ۱۳۷۹.
۳. ابن هشام، عبد الملک، السیره النبویه، محمد محی الدین عبد الحمید، بیروت، دار المعرفه، بی تا.
۴. احمد عدوی، محمد، دعوه الرسل إلى الله، بیروت، دارالمعرفه، ۱۳۹۹.
۵. اسکندری، محمدرضا، اهمیت و جایگاه گفتمان‌سازی در منظومه فکری رهبری، بی جا، انتشارات بصیرت، ۱۳۹۳.
۶. آشتیانی، جلال الدین، تحقیقی در دین یهود، تهران، نشر نگارش، ۱۳۶۸.
۷. الهامی‌نیا، علی اصغر، تبلیغ در قرآن، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، نمایندگی ولی فقیه، قم پژوهشکده تحقیقات اسلامی، بی تا.
۸. باقری، خسرو، نگاهی دوباره به تربیت اسلامی، مدرسه، ۱۳۹۸.
۹. بستانی، فؤاد افرام، فرهنگ ابجدی، مترجم مهیار، رضا، تهران، نشر اسلامی، ۱۳۷۵.

۱۰. تمیمی آمدی، عبد الواحد بن محمد، غرر الحکم و دررالکلم، قم، دار الکتاب الإسلامی، ۱۴۱۰ق.
۱۱. جزایری، نعمت الله، قصص الانبياء، ترجمه صادق حسين زاده، تهران، جوان، ۱۳۹۰.
۱۲. جعفری، یعقوب، تفسیر کوثر، قم، مؤسسه انتشارات هجرت، ۱۳۷۶.
۱۳. -----، سیری در علوم قرآن، تهران، نشر اسوه، ۱۳۷۵.
۱۴. جوادی آملی، عبد الله، تفسیر تسنیم، قم، انتشارات أسراء، ۱۳۷۸.
۱۵. -----، تفسیر موضوعی قرآن مجید، قم، مرکز نشر فرهنگی رجاء، ۱۳۷۴.
۱۶. جمعی از نویسندگان، دانشنامه امام سجاد (ع)، ناشر پایگاه تخصصی عاشورا،
۱۷. حر عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه،
۱۸. حسینی، سید ابوالقاسم، مبانی هنری قصه‌های قرآن، قم، مؤسسه فرهنگی طه، ۱۳۷۹.
۱۹. حسینی خامنه‌ای، سید علی، انسان ۲۵۰ ساله، بیانات رهبری، صهبا، قم، مؤسسه ایمان جهادی، ۱۳۹۰.
۲۰. حسینی خامنه‌ای، سید علی، طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن، مؤسسه ایمان جهادی (صهبا)، ۱۳۹۹.
۲۱. دیلمی، حسن بن محمد، أعلام الدین فی صفات المؤمنین، چاپ اول، قم، مؤسسه آل البیت، ۱۴۰۸ق.
۲۲. دهخدا، علی اکبر، لغت نامه دهخدا، تهران، انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، ۱۳۷۷.
۲۳. راجی، سید محمد حسین، تبیین با نور قرآن، ناشر ویراستاران با همکاری سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۴۰۱.
۲۴. راغب اصفهانی، ابوالقاسم حسین بن محمد، المفردات فی غریب القرآن، چاپ دوم، بی جا، دفتر نشر الکتاب، ۱۴۰۴ق.
۲۵. رضوانی، روح الله، مبانی کلامی اعجاز قرآن، قم، مرکز بین المللی ترجمه نشر المصطفی (ع)، ۱۳۹۱.
۲۶. زمخشری، ابوالقاسم محمود بن عمر، تفسیر الکشاف عن حقایق، بیروت، دار الکتب العربی، ۱۴۰۷ق.
۲۷. زیدان، عبدالکریم، اصول الدعوة، بیروت، مؤسسه الرساله، بی تا.
۲۸. شبر، عبدالله، تفسیر قرآن، تحقیق حامد حنفی داود، بی جا، ناشر سید مرتضی رضوی، چاپ سوم، ۱۳۸۵.
۲۹. صدوق، الخصال، تألیف ابن بابویه، محمد بن علی، قم، جامعه مدرسین، ۱۳۶۲.
۳۰. صلح میرزایی، سعید، جهاد تبیین، انتشارات انقلاب اسلامی، ۱۴۰۲.

۳۱. طباطبایی، سید محمد حسین، ترجمه تفسیر المیزان، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۷۸.
۳۲. طبرسی، فضل بن حسن، تفسیر مجمع البیان، بیروت، مؤسسه اعلمی، ۱۴۱۵ق.
۳۳. طبرسی، فضل بن حسن، ترجمه تفسیر جوامع الجامع، تفسیر ادبی قرآن، چاپ بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی، مشهد مقدس، ۱۳۷۷.
۳۴. طبری، ابی جعفر محمد بن جریر، تاریخ طبری، لندن، چاپ بریل، ۱۸۷۹.
۳۵. طریحی، فخرالدین بن محمد، مجمع البحرین، تهران، مکتبه المرتضویه، ۱۳۷۵.
۳۶. طوسی، محمد بن حسن، التهذیب، تحقیق سید محمد موسوی خراسان، تهران، دار الکتب الاسلامیه، چاپ چهارم، ۱۳۶۵.
۳۷. عباسی مقدم، مصطفی، اسوه‌های قرآنی و شیوه‌های تبلیغی آنان، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۷۹.
۳۸. عسگری، ابو هلال، الصناعتین، بی‌جا، دار الاحیاء الکتب العربیه، ۱۳۷۱.
۳۹. عیاشی، محمد بن مسعود، تفسیر العیاشی، تهران، مکتبه العلمیه الاسلامیه، ۱۳۸۰.
۴۰. فاضلی، محمد، دراسه و نقد فی مسائل بلاغیه، تهران، مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی. سال نشر؟
۴۱. فراهیدی، خلیل بن احمد، العین، قم، هجرت، ۱۴۱۰.
۴۲. فضل الله، سید محمد حسین، تفسیر من وحی القرآن، دارالملاک لطباعه و النشر، چاپ دوم، ۱۴۱۹.
۴۳. فضل الله، محمد حسین، اسلوب الدعوه فی القرآن، بیروت، دارالزهراء، ۱۳۹۹.
۴۴. قرائتی، محسن، تفسیر نور، تهران، مرکز فرهنگی درس‌هایی از قرآن، ۱۳۸۸.
۴۵. قرشی، سید علی اکبر، قاموس قرآن، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۴۱۲.
۴۶. قطب، سید، تفسیر فی ظلال قرآن، ترجمه و نگارش محسن ناصری، تهران، شرکت نشر فرهنگ قرآن، ۱۳۶۰.
۴۷. کلینی، محمد بن یعقوب، اصول کافی، نشر اسلامیه، ۱۳۸۸.
۴۸. کلینی، محمد بن یعقوب، اصول کافی، دارالکتب الاسلامیه، تهران، هجری شمسی، ۱۳۶۳.

۴۹. مجلسی، محمدباقر، بحارالأنوار الجامعة لدرر أخبار الأئمة الأطهار، بیروت، دار احیاء التراث العربی، ۱۴۰۳.
۵۰. مصطفوی، حسن، التحقيق فی کلمات القرآن الکریم، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۶۰.
۵۱. مطهری، سیری در نهج البلاغه، صدرا، ۱۳۸۳.
۵۲. مکارم شیرازی، ناصر، قهرمان توحید، (شرح و تفسیر آیات مربوط به حضرت ابراهیم علیه السلام ناشر امام علی ابن ابی طالب علیه السلام، ۱۳۸۸.
۵۳. مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، دارالکتب الإسلامیه، تهران، ۱۳۷۴.
۵۴. مکارم شیرازی، ناصر، ترجمه قرآن کریم، دفتر مطالعات تاریخ و معارف اسلامی، ۱۳۷۳.
۵۵. منتظر القائم، اصغر، تمدن سازی نبوی و علوی، اصفهان، مرغ سلیمان، ۱۳۹۴.

مقالات

۱. اختر شهر، علی، «گونه شناسی طبقات اجتماعی در قرآن»، ۱۳۸۰.
۲. اسکندری، محمدرضا، اهمیت و جایگاه گفتمان سازی در منظومه فکری رهبری، پایگاه بصیرت، سال انتشار ۱۳۹۴.
۳. ایرانمنش، محمدهانی، سه روش گفتمان سازی از منظر مقام معظم رهبری، خبرگزاری شبستان، ۱۴۰۳.
۴. باجی، نصره؛ عباسی مقدم، مصطفی، «روش های تربیتی و تبلیغی حضرت ابراهیم علیه السلام در قرآن کریم»، ۱۴۰۱.
۵. پاتیار، عزت الله؛ حلیمی جلودار، حبیب الله، «هدف شناسی اقناع در تربیت با تأکید بر داستان حضرت ابراهیم علیه السلام»، پژوهشنامه معارف قرآنی، ۱۳۹۳.
۶. حق پناه، رضا، «ویژگی های دعوت نبوی از منظر علامه طباطبایی»، نشریه پژوهش های اجتماعی _ اسلامی، ۱۳۸۶.
۷. خدام، لیلا، «رهیافت های تعلیم توحید در قرآن با روش مقایسه ای»، ۱۳۹۱.
۸. سلیمانی، مجید؛ وفا، جعفر، الگوی گفتمان سازی فرهنگی از منظر روایات ائمه معصومین، شماره اول، بهار و تابستان ۱۴۰۰.
۹. عباسی مقدم، مصطفی، فلاح مرقی، محمد «معناشناسی و ملاک شناسی جدال احسن قرآنی» ۱۳۹۷.
۱۰. ضیایی، علی اکبر، «روش های تبلیغی حضرت موسی علیه السلام در قرآن»، نشریه مشکوئه، ۱۳۷۱.

۱۱. فروهی، آرمان، «تأثیر هجرت انبیاء الهی بر تمدن‌سازی از منظر قرآن کریم»، ۱۳۹۹.
۱۲. موسوی، س.م، «تبشیر و انذار دو رکن اساسی تبلیغ»، نشریه مبلغان، ۱۳۷۹.
۱۳. نبی گلستانی، غلام، «تاکتیک‌ها و روش‌های پیامبر ﷺ در ابلاغ رسالت»، نشریه پژوهش‌های اجتماعی اسلامی، شماره ۶۶، مهر و آبان ۱۳۸۶.
۱۴. نصیری، روح الله، «کارکردها و ویژگی‌های صنعت بلاغی تشبیه در قرآن»، شماره ۱، بهار و تابستان ۱۳۹۲.
۱۵. ورعی، سید جواد، «مبانی دینی برائت از مشرکان»، میقات حج، شماره ۲۵، ۱۳۷۷.

منابع اینترنتی

۱. پرتال جامع علوم انسانی به آدرس: <https://ensani.ir>
۲. پایگاه بصیرت به آدرس: <https://basirat.ir>
۳. خبرگزاری شبستان به آدرس: <https://www.shabestan.news/news>
۴. دفتر حفظ و نشر آثار آیت الله خامنه‌ای به آدرس: <https://farsi.khamenei.ir>